Bijlage 1 bij raadsmemo ((zaak 1830483/1975435 dossier 1018)

Handelingsprocedure na een extern incident bij burgemeester, wethouders en raadsleden

Melden
Alle voorvallen van norm overschrijdend gedrag richting burgemeester, wethouders en raadsleden wordt intern gemeld. Het kanaal wat wordt gebruikt door de burger is in deze niet van belang; melding wordt gedaan als er sprake is van norm overschrijdend gedrag face-to-face, schriftelijk, telefonisch, via e-mail, social media of anders.

- Raadsleden en fractieleden melden incidenten bij de griffier. De griffier stelt de burgemeester op de hoogte.
- Wethouders melden incidenten bij de burgemeester. De burgemeester stelt de gemeentesecretaris op de hoogte.
- De burgemeester meldt een incident bij de gemeentesecretaris. De gemeentesecretaris informeert de griffier over het incident en betrekt ook de ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid. Ook kan het genootschap voor Burgemeesters (NGB) geraadpleegd worden.
- De griffier wordt over alle incidenten geïnformeerd en registreert de incidenten.
- Jaarlijks wordt er een totaal overzicht van zowel bestuurlijke als ook ambtelijke organisatie opgenomen in het Arbojaarverslag. De privacy van de melder wordt hierin gewaarborgd.
- Het melden en registreren van incidenten geeft inzicht in de aard, de vorm en mogelijke toename of afname van incidenten binnen de gemeente, College en gemeenteraad en is de basis voor de te nemen (preventieve) maatregelen. Het registreren van incidenten is ook belangrijk voor het, mogelijk later, aangifte doen bij de politie en voor het verhalen van de mogelijke schade.
- Ook als een politiek ambtsdrager twijfelt of er sprake is van norm overschrijdend gedrag is het altijd mogelijk contact op te nemen met de burgemeester en/of griffier. Na contact wordt bepaald of en wat er nodig is.

Afhandelen van incidenten
Na het doen van een melding wordt besproken welke maatregel tegen de veroorzaker wordt genomen. Het binnen de gemeente gehanteerde sanctiebeleid uit dit protocol tegen externe agessie & geweld is hierbij leidend.

De burgemeester informeert, waar dat passend is, Openbaar Ministerie (OM) en politie en bespreekt incidenten in het overleg binnen de driehoek.

Aangifte doen en schade verhalen
Als er sprake is van strafbare feiten doet in alle gevallen, met instemming van de betrokkene, de gerechtigd vertegenwoordiger van de gemeente daarvan aangifte waarbij materiële en immateriële schade altijd worden verhaald als de dader bekend is.
Over de aangifte wordt niet gecommuniceerd, tenzij de betreffende politieke ambtsdrager daarmee instemt ten behoeve van het onderzoek.

- De betreffende politieke ambtsdrager wordt juridisch als benadeelde beschouwd.

- De betrokken politieke ambtsdrager verleent als benadeelde volledige medewerking aan het politieonderzoek
- Het OM wordt, voor zover nog niet betrokken in een eerdere fase, door de politie op de hoogte gesteld bij een dreigingsmelding en/of een aangifte:
    - Bij dreiging tegen een persoon ligt de verantwoordelijkheid voor de beslissing over het treffen van beveiligingsmaatregelen, in het kader van de strafrechtelijke handhaving en het bewaken en beveiligen, bij de Hoofdofficier van Justitie en doet de politie voorstellen over de te nemen maatregelen (artikel 1 lid 2 Politiewet, aanwijzing beveiliging van personen, objecten en diensten)
    - Als de burgemeester zelf onderwerp is van dreiging, blijft de Hoofdofficier van Justitie verantwoordelijk en kan worden overlegd met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid van het ministerie van Justitie en Veiligheid.
    - Als de burgemeester slachtoffer is, wordt tevens de Commissaris van de Koning op de hoogte gesteld.
    - De werkgever is, ook als sprake is van een “fictief dienstverband” verplicht de Inspectie SZW binnen 24 uur te waarschuwen als sprake is van een ernstig incident waarbij een politieke ambtsdrager lichamelijk of geestelijk letsel oploopt, in het ziekenhuis moet worden opgenomen, blijvende schade overhoudt aan de gezondheid of overlijdt aan de gevolgen.
    - de gemeentesecretaris en/of de griffier zorgen voor terugkoppeling aan de betrokkenen en aan de gemeenteraad over de strafrechtelijke vervolging en de resultaten daarvan.
- Schade aan persoonlijke eigendommen of aanvullende kosten die een betrokkene moet maken door een incident worden in eerste instantie vanuit de organisatie vergoed aan de betrokkene. De gemeente verhaalt de kosten op de veroorzaker.

Opvang en nazorg
Naast het regelen van praktische zaken is met name de emotionele ondersteuning van politieke ambtsdragers (en hun families) van groot belang voor het behoud van persoonlijk welzijn en voor adequaat functioneren in de toekomst. De impact van een incident kan groot zijn en daarom wordt altijd opvang en nazorg aangeboden.

Voor opvang en nazorg is zeker niet altijd een externe professional nodig. Effectieve ondersteuning na incidenten wordt vooral gekenmerkt door invoelend vermogen en kennis van de mogelijke effecten van bijvoorbeeld bedreiging.

De burgemeester is de eerst aangewezen persoon om opvang en nazorg te verlenen aan wethouders, de griffier en de raads- en commissieleden. Afhankelijk van de aard van het incident kan er ook gekozen worden om extern contact te leggen met de gecontracteerde vertrouwenspersoon van de ambtelijke organisatie. Dit is ook mogelijk en raadzaam als er ondersteuning vanuit het thuisfront nodig is.

Voor acute gespecialiseerde psychosociale ondersteuning kan 24/7 een beroep gedaan worden op het Instituut voor Psychotrauma (www.arq.org, nationaal psychotrauma centrum). Daarnaast is ook de Vertrouwenslijn (0800-2800200) voor politieke ambtsdragers een (vertrouwelijk) kanaal voor advies en luisterend oor.

Communicatie
De burgemeester is ten overstaan van de gemeenteraad (al dan niet vertrouwelijk) woordvoerder als het gaat om bedreiging van een of meer politieke ambtsdragers. De burgemeester kan zich desgewenst laten bijstaan door de Gebiedsofficier van Justitie.

Als de burgemeester direct betrokken is, wordt in overleg met de burgemeester, de locoburgemeester en eventueel de Commissaris van de Koning, de handelwijze bepaald.

Andere politieke ambtsdragers worden met instemming van het slachtoffer, op de hoogte gebracht. Vertrouwelijkheid wordt daarbij altijd in acht genomen.
Als er een strafrechtelijk onderzoek is gestart wordt hierover gecommuniceerd door het OM.

Communicatie en contacten met de pers worden overgelaten aan het OM in samenspraak met de burgemeester en politie. De adviseur van de gemeente stemt, over een eventuele communicatieboodschap bij een ernstige (be)dreiging, altijd af met de afdeling voorlichting van het OM. Getroffen politionele maatregelen in de publieke ruimte worden nooit naar de pers gecommuniceerd. Afspraken over woordvoering worden altijd in acht genomen.

Uit: Protocol tegen agressie en geweld, hoofdstuk 5, gemeente Meppel.